



ที่ นร ๐๕๐๘/ว ๑๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง การถวายพระราชสมัญญา “บิดาแห่งการอุดมศึกษาไทย” แต่สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร
อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก

เรียน รอง นรม. , รัฐ-นร. , กระทรวง กรม ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๕๐๓(๓)/๔๕๔๙
ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๔

๒. สำเนาหนังสือราชบัณฑิตยสถาน ด่วนที่สุด ที่ รก ๐๐๐๔/๑๔
ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๕

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ
การถวายพระราชสมัญญา “บิดาแห่งการอุดมศึกษาไทย” แต่สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร
อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ซึ่งราชบัณฑิตยสถานได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณา
ของคณะรัฐมนตรีด้วย รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ ลงมติเห็นชอบ
การถวายพระราชสมัญญาแต่สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก
เพื่อเฉลิมพระเกียรติในพระราชกรณียกิจด้านการอุดมศึกษา และระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ของประเทศไทย เนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๒๐ ปี แห่งการพระราชสมภพ วันที่ ๑ มกราคม
พุทธศักราช ๒๕๕๕ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ โดยให้ปรับพระราชสมัญญาเป็นว่า
“พระบิดาแห่งการอุดมศึกษาไทย” ตามความเห็นของราชบัณฑิตยสถาน

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักอำนวยการและเครื่องราชอิสริยาภรณ์

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๒๒๔

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๕๐๓(๓)/ ๒๕๕๔



กระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗

ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การขอพระราชทานถวายพระสมัญญา “บิดาแห่งการอุดมศึกษาไทย” แต่สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานการค้นคว้าบทสรุป เรื่อง เหตุอันควรขอพระราชทานถวายพระสมัญญา “บิดาแห่งการอุดมศึกษาไทย” แต่ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก โดย รองศาสตราจารย์สุรพล ศรีบุญทรง จำนวน ๑๐๐ ชุด
๒. สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๖/๒๐๔๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๑๐๐ ชุด

เนื่องจากวันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ เป็นวันครบรอบ ๑๒๐ ปี แห่งการพระราชสมภพของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ในวโรกาสดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการ จะดำเนินการขอพระราชทานถวายพระสมัญญา “บิดาแห่งการอุดมศึกษาไทย” แต่สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ผู้ทรงมีคุณูปการต่อกิจการด้านการอุดมศึกษาและระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย โดยได้ทรงชี้แจงให้เห็นถึงความหมายและหน้าที่ที่แท้จริงของคำว่า “มหาวิทยาลัย” ทรงเป็นหลักเริ่มต้นในการเจรจาความร่วมมือกับมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ ซึ่งทำให้การอุดมศึกษาในสยามมีความเข้มแข็งในเชิงวิชาการ มีความเป็นมาตรฐานในฐานะของมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพพระระดับสากล นอกจากนี้ยังทรงเป็นต้นแบบ (Role Model) ที่แท้จริงของการเป็นนักศึกษาอาจารย์และผู้บริหารที่มีคุณภาพเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาไทย

ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการ โดยรองศาสตราจารย์สุรพล ศรีบุญทรง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้เรียบเรียงข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นนักเรียนทุนของสมเด็จพระบรมราชชนก แหล่งข้อมูลในห้องสมุด และเอกสารงานวิจัย และจัดทำเอกสารสรุปเกี่ยวกับเหตุอันควรขอพระราชทานถวายพระสมัญญา “บิดาแห่งการอุดมศึกษาไทย” แต่สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๑ และกระทรวงศึกษาธิการได้นำข้อเสนอเพื่อขอพระราชทานถวายพระสมัญญาดังกล่าวข้างต้น

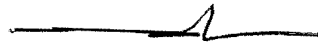
ขอรับ/...

ขอรับความเห็นชอบจากที่ประชุมกระทรวงศึกษาธิการ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ กับทั้งได้รับความเห็นประกอบเรื่องราวจากสำนักนายกรัฐมนตรี รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๒

กระทรวงศึกษาธิการ จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีได้โปรดมีมติเห็นชอบการขอพระราชทานถวายพระสมัญญา “บิดาแห่งการอุดมศึกษาไทย” แต่สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก เพื่อเฉลิมพระเกียรติในพระราชกรณียกิจด้านการอุดมศึกษา และระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย เนื่องจากวันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ เป็นวันครบรอบ ๑๒๐ ปี แห่งการพระราชสมภพของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และหากได้รับความเห็นชอบแล้ว ขอสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้โปรดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีด้วย
จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ



(นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา

โทร. ๐ ๒๖๑๐ ๕๔๕๐ , ๐ ๒๖๑๐ ๕๓๖๒

โทรสาร ๐ ๒๖๔๔ ๕๙๑๖ , ๐ ๒๓๕๔ ๕๕๘๒

ด่วนที่สุด

ที่ รถ ๐๐๐๔/๑๔



ราชบัณฑิตยสถาน
สนามเสือป่า เขตดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๕ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง การถวายพระสมัญญา “บิดาแห่งการอุดมศึกษาไทย” แต่สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๘/๒๘๙๐๒ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ด่วนที่สุด ที่ ศบ ๐๕๐๓(๓)/๑๕๐๘๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

๒. สำเนาหนังสือราชบัณฑิตยสถาน ด่วนที่สุด ที่ รถ ๐๐๐๔/๑๙๗๒ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้ราชบัณฑิตยสถานให้ความเห็นเรื่องการถวายพระสมัญญา “พระบิดาแห่งการอุดมศึกษาไทย” แต่สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ในโอกาสครบรอบ ๑๒๐ ปี แห่งการพระราชสมภพ เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการภายในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ ความละเอียดดังอ้างถึง นั้น

ราชบัณฑิตยสถานพิจารณาแล้ว เห็นควรขอพระราชทานถวายพระราชสมัญญาแต่สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ในโอกาสครบรอบ ๑๒๐ ปี แห่งการพระราชสมภพ ว่า “พระบิดาแห่งการอุดมศึกษาไทย” เนื่องจากเป็นพระราชนิยมของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อมีผู้กราบบังคมทูลขอพระราชทานถวายพระราชสมัญญาว่า “บิดาแห่ง...” จะโปรดเกล้าฯ ให้ใช้ว่า “พระบิดาแห่ง...” เสมอ

อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาได้มีหนังสือสอบถามเรื่องดังกล่าวมายังราชบัณฑิตย-แล้วครั้งหนึ่ง ดังปรากฏรายละเอียดในสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ซึ่งราชบัณฑิตยสถานได้มีหนังสือตอบไปแล้ว ดังปรากฏรายละเอียดในสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ หากมีพระบรมราชวินิจฉัยประการใดขอได้โปรดแจ้งให้ราชบัณฑิตย-สถานทราบด้วย จักขอบคุณยิ่ง.

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวกนกวลี ชูชัยยะ)

เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน

กองศิลปกรรม

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๖๖-๗๐ ต่อ ๓๐๒๖

โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๘๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ripub@royin.go.th